

4. Степанов Ю. С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования / Ю. С. Степанов. — М. : Школа «ЯРК», 1997. — 824 с.
5. Французско-русский фразеологический словарь / под ред. Я. И. Рецкера — М. : Государственное издательство иностранных и национальных словарей, 1963. — 1112 с.
6. Байер Х. Немецкие пословицы и поговорки / Х. Байер, А. Байер. — М. : Высшая школа, 1989. — 392 с.
7. Dictionnaire des expressions et locutions par Alain Rei et Sophie Chantreau. — Paris : Robert, 1998. — 888 p.
8. Trésor de la langue française informatisé. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа : [http://atilf.atilf.fr/dendien/scripts/tlfiv5/visusel.exe?13;s=2690602920;r=1;nat=;sol=;](http://atilf.atilf.fr/dendien/scripts/tlfiv5/visusel.exe?13;s=2690602920;r=1;nat=;sol=)
9. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://www.aphorismen.de/suche?f_thema=Brot&seite=2

REFERENCES

1. Vorkatchev S. G. Stchastye kak linguokulturniy kontsept / S.G.Vorkatchev. — М. : Gnozis, 2004. — 236 p.
2. Karasik V. S. Etnospetsificheskiye kontsepty / V.S. Karasik // Vvedeniye v kognitivnyuyu lingvistiku / otv.red. M.V.Pimenova. — Kemerovo : Kuzbassvuzizdat, 2005. — P. 61–105.
3. Prikhod'ko A. N. Kontsepty i kontseptosistemy v kognitivno-dyskursivnyy paradygmi lingvistyky / A.N. Prikhod'ko. — Zaporijjia : Premyer, 2008. — 332 p.
4. Stepanov J. S. Konstanty. Clovar' russoy kul'tury. Opyt issledovanya / J.S. Stepanov. — М. : Chkola «JRK», 1997. — 824 p.
5. Frantsuzsko-russkiy frazeologicheskiy slovar' / pod red. Retskera J.I. — М. : Gosudarstvennoye izdatel'stvo snostrannyh I natsyonal'nyh slovarey, 1963. — 1112 p.
6. Bayer X. Nemetskiye pospovitsy s pogovorky / X. Bayer, A. Bayer. — М. : Vyschaya chkola, 1989. — 392 p.
7. Dictionnaire des expressions et locutions par Alain Rei et Sophie Chantreau. — Paris : Robert, 1998. — 888 p.
8. Trésor de la langue française informatisé. — [Elektronniy resurs]. — Rejim dostupa : [http://atilf.atilf.fr/dendien/scripts/tlfiv5/visusel.exe?13;s=2690602920;r=1;nat=;sol=;](http://atilf.atilf.fr/dendien/scripts/tlfiv5/visusel.exe?13;s=2690602920;r=1;nat=;sol=)
9. [Elektronniy resurs]. — Rejim dostupa : http://www.aphorismen.de/suche?f_thema=Brot&seite=2

УДК 821.133.1.05

НОМІНАЦІЇ ТВАРИН ЯК КОМПОНЕНТ ЛІНГВОСЕМІОТИЧНОГО ПРОСТОРУ ФРАНЦУЗЬКИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ДІТЕЙ

Мараб'ян К.А., аспірант

*Київський національний лінгвістичний університет,
вул. Велика Васильківська, 73, м. Київ, Україна*

kovalenko571katia@mail.ru

Статтю присвячено дослідженню номінацій тварин як компоненту лінгвосеміотичного простору французького фольклорного тексту для дітей. Лінгвосеміотичні і лінгвокультурні властивості зоонімів аналізуються в ракурсі міфологічно орієнтованого семіозису. На основі аналізу текстів

французьких народних загадок, казок, колискових пісень виявлено основні семіотичні елементи, що впливають на формування національної картини світу французького етносу.

Ключові слова: семіотика, лінгвосеміотичний простір, анімалістичний компонент, фольклор, картина світу.

НОМИНАЦИИ ЖИВОТНЫХ КАК КОМПОНЕНТ ЛИНГВОСЕМИОТИЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА ФРАНЦУЗСКИХ ФОЛЬКЛОРНЫХ ТЕКСТОВ ДЛЯ ДЕТЕЙ

Марабьян К.А., аспирант

Киевский национальный лингвистический университет,

ул. Большая Васильковская, 73, г. Киев, Украина

Статья посвящена исследованию номинаций животных, как компонента лингвосеміотического пространства французского фольклорного текста для детей. Лингвосеміотические и лингвокультурные свойства зоонимов анализируются в ракурсе мифологически ориентированного семиозиса. На основе анализа текстов французских народных загадок, сказок, колыбельных песен выявлены основные семіотические элементы, влияющие на формирование национальной картины мира французского этноса.

Ключевые слова: семіотика, лінгвосеміотическое пространство, анімалістический компонент, фольклор, картина мира.

NOMINATIONS OF ANIMALS AS A COMPONENT OF LINGUA SEMIOTIC STRUCTURE OF FRENCH FOLKLORE TEXTS FOR CHILDREN

Marabyan K.A.

Kyiv National Linguistic University,

Most Vasylkivska str., 73, Kyiv, Ukraine

The article studies the nominations of animals as a component of lingua semіotic space of French folk texts for children. Lingua semіotic and lingua cultural properties of nominations of animals analyzed from the perspective of mythological oriented semіozys. Based on the analysis of texts of French folk riddles revealed major semіotic elements that influence the formation of a national picture of the world of the French nation.

The analysis of French folklore texts for children were found lingua semіotic space components of French folklore texts for children and delineated on the basis of the examined components lingua semіotic ways of forming a national picture of the world of the French nation. It shows the national picture of the world and semіotic elements and language features is displayed. When writing text for the isolation of significant components involved methods of semantic analysis, such as semіotic analysis aimed at finding things, that enrich the works of linguistic units additional conceptual and emotional content. In conclusion, the analysis of the work of this type of texts for children were put forward suggested that animalistic component is an integral part of French folklore lingua semіotic space for children, are images of animals present for centuries acquired associations and connotations that clearly shows work in French for children.

Key words: semіotic, lingua semіotic space, animalistic component, folklore, picture of the world.

Постановка проблеми. Значний період в історії кожного народу та людства взагалі характеризується культивуванням міфологічного мислення. Це період анімалістичних (коли предмети неживої природи, тварини, рослини наділяються душею) та антропоморфних вірувань (коли тварини, рослини наділяються людськими властивостями та зображуються в людській подобі), які сформували основу як первісних релігій, так і сюжетів, мотивів, образної системи усної творчості. З часом міфологічні образи втрачають реальну основу та сприймаються творцями й носіями фольклору як художні образи і символи, у яких народ втілював свої уявлення й суспільні ідеали [1, с. 96]. Тому вважаємо актуальним дослідження французьких фольклорних текстів для дітей про живу природу (тваринний світ), що дозволить краще зрозуміти ставлення французького етносу до навколишньої дійсності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В останні десятиліття вивчення складників лінгвосеміотичного простору твору посіло чи не основні позиції в лінгвістиці. Важливим є внесок у вивчення цієї теми відомих науковців у галузі міфології та символіки (С.П. Денисова, У. Еко, М.М. Маковський, Е.М. Мелетинський), лінгвосеміотики (А.Ж. Греймас, Д. Берtrand, Ж. Курте, К. Леві-Строс), етнолінгвістики (С.Я. Єрмоленко,

А.А. Залевська), психолінгвістики (А.Н. Леонт'єв, Н.В. Уфимцева), філософії (Ю.С. Степанов), фольклористики (В.Я. Пропп).

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у виявленні складників лінгвосеміотичного простору французьких фольклорних текстів для дітей та окресленні, на основі виокремлених лінгвосеміотичних компонентів, шляхів формування національної картини світу французького етносу. Об'єктом дослідження стали французькі фольклорні тексти для дітей. Предмет дослідження становить національна картина світу, а також семіотичні елементи та мовні засоби її відображення. Матеріалом дослідження обрані французькі фольклорні тексти для дітей, а саме колискові, лічилки, загадки та казки. Корпус ілюстративного матеріалу налічує до 300 одиниць кожного жанру.

Для виокремлення значущих текстових компонентів у статті залучено методи *семантичного аналізу*, такого, як *семний аналіз*, спрямований на пошук сем, які збагачують у творах мовні одиниці додатковим поняттєвим і емоційним змістом.

Наукова новизна роботи: вперше в українському мовознавстві досліджується дитяча картина світу французьких фольклорних творів для дітей через призму семіотичних елементів, які ще до цього часу не ставали об'єктом дослідження.

Виклад основного матеріалу. Зоологічні назви тварин входять до наукової картини світу, що відображає й систематизує наукові знання людини про тварину. Французькі фольклорні тексти для дітей надзвичайно насичені образами тварин та є, на нашу думку, яскравим відображенням наївних уявлень французького народу про навколишній світ.

Компоненти "представників тваринного світу" містять приписані атрибути, що стосуються уявлень про силу, мужність, відвагу, хитрість, швидкість у пересуванні, мудрість тварини [2, с. 250]. Загальною тенденцією людського роду є прагнення розуміти будь-яку істоту як собі подібну і переносити на кожний об'єкт якості, з якими вона добре знайома [3, с. 57]. Основним фактором, що визначає функціонування анімалізмів у структурі лінгвосеміотичного простору французького фольклору для дітей та їх поширення у мові, є паралелізм тваринного світу і світу людини. Основою асоціативних зв'язків між поведінкою людини і тварини були спостереження за різними видами тварин у процесі сільськогосподарської, мисливської або риболовецької діяльності.

У лінгвосеміотичному просторі французького дитячого фольклору виявляємо присутність персонажів, що створюють власний простір. Зоонімічні персонажі казок, загадок, колискових тощо мають визначені та сталі характеристики, що відповідають тим уявленням, які має про них народ. У цьому "фольклорному світі" віднаходимо образи тварин (у первинному значенні як символ і у зв'язку тварина – людина).

Отже, виділяючи анімалізм як компонент лінгвосеміотичного простору, ми отримуємо можливість реконструювати основні анімалістичні символи, що дає змогу експлікувати низку культурно зумовлених уявлень, які є підґрунтям вербалізації картини світу. Анімалістичні компоненти ми об'єднуємо в такі групи: свійські тварини, дикі тварини, птахи, земноводні і плазуни, та визначаємо характерні ознаки, приписувані їм французьким народом, та символи, які вони представляють.

Серед найпоширеніших персонажів французьких фольклорних текстів, які належать до класу домашніх тварин, виділяємо образ **коня**.

Кінь – це уособлення енергії й сили, пристрастей та інстинктів, вірності і відданості у праці, у щоденних турботах. Раніше кінь був чи не найшвидшим засобом пересування, асоціювався з усім швидким. Тому у фольклорі кінь наділяється такими позитивними якостями, як сила, краса, хоробрість, та є символом швидкості. Звернемося до ілюстративного матеріалу:

a) *Le jeune cheval prit effectivement, sans hésiter, une des routes les plus sauvages, marchant aussi vite que le lui permettait l'entrave* [5].

б) *Poulain libre des pieds, poulain libre des dents,
Poulain, je suis ici, viens vite, je t'attends;
et le petit cheval est aussitôt venu* [5].

Обидва фрагменти французької казки конотують образ коня як символ швидкості і руху, на що вказує семантика лексеми *cheval* n.m. — mammifère herbivore de grande taille, à un seul doigt par membre, coureur rapide des steppes et prairies, dont la domestication a joué un grand rôle dans l'essor des civilisations asiatiques et européennes. Personne active, tenace à l'ouvrage, robuste [8]. Виокремлюємо лексичні одиниці на позначення процесу руху та швидкості: іменник *coureur* (n.m. — 1) qui recherche assidûment quelque chose, qui fréquente habituellement un lieu; 2) personne entraînée, rapide à la course [8]), похідний від дієслова *courir* (v.i. — se déplacer rapidement, en s'appuyant alternativement sur une jambe puis sur l'autre ou sur une patte puis sur l'autre. Aller vite quelque part [8]), та прикметник *rapide* (adj. — qui se déplace à une vitesse élevée. Qui coule avec une grande vitesse. Qui présente une forte inclinaison accélérant les mouvements vers le bas [8]). Семантичне навантаження цих лексем становить сема "швидкість", на що вказують лексичні одиниці *vite* та *vitesse*. Так само у фрагментах казок навколо образу коня утворюється лексико-семантичне поле "швидкий рух": завдяки мовним одиницям прислівнику *effectivement* (adv. — d'une manière effective; réellement. S'emploie pour confirmer une affirmation; en effet [8]), що позначає ефективність та невідкладність зазначеної дії; дієслову *marcher* (v.i. — se déplacer en mettant un pied devant l'autre [8]), яке вказує на процес руху, переміщення; прийменнику *vite* (adv. — à une vitesse relativement grande [8]) номінується ступінь швидкості руху. Сему швидкості посилює словосполучення *aussitôt venu* (*aussitôt* adv. — sur l'heure, immédiatement; *venir* v.i. — se rendre jusqu'où se trouve celui qui parle ou à qui l'on parle ou se diriger vers lui. Arriver, apparaître, se produire [8]), де прийменник та дієслово вказують на миттєву появу коня. Отже, швидкий рух є переважаючою ознакою коня.

Наступним анімалістичним компонентом є образ **мула**. Мул — символ страждання, терпіння, важкої праці й навіть жертвовної працездатності. Символізує працювиту і дбайливу людину, котра знає і діє за принципом: терпіння і праця здолають усе і приведуть до успіху та добробуту. Мул не тільки працювятий, але й мирний, витривалий, чим викликає повагу та довіру [7]. Саме таку рису, як витривалість, представляє образ мула у свідомості французького народу:

Ils chargèrent ces richesses sur deux mulets, et furent les convertir aussitôt en une maison rustique, accompagnée des plus belles terres de la contrée. Puis ils eurent de beaux enfants... Puis les années s'écoulaient [5].

Словникові дефініції лексеми *mulet* (n.m. — hybride mâle, stérile, produit par l'accouplement de l'âne et de la jument. Le mulet est un animal adroit, résistant et sobre, robuste même dans la vieillesse. C'est pourquoi il est recherché dans les pays montagneux et de climat rude [8]) вказують на силу та витривалість цієї домашньої тварини. Ми виокремлюємо прикметники *adroit* (adj. — qui exécute avec précision et opportunité les gestes nécessaires à la réussite de ce qu'il veut réaliser [8]), *résistant* (adj. — qui supporte bien les épreuves physiques ou les conditions de vie rigoureuses. Qui répond par une force contraire à celle qui s'exerce sur lui [8]), *sobre* (adj. — se dit d'un animal peu exigeant pour sa nourriture et qui peut rester longtemps sans boire [8]), *robuste* (adj. — qui est solidement constitué, capable de fournir un effort physique important et de résister à la fatigue. Qui résiste bien aux causes d'agression ou d'altération [8]), які безпосередньо презентують мула як тварину, яка наполегливо працює, має гарні фізичні якості, невибаглива у їжі, здатна протистояти втомі.

Домашньою твариною, яка символізує вірність, є **собака**. Собака є найдавнішим домашнім супутником людини. У текстах французьких казок ми віднаходимо образ собаки як символ вірності та відданості своєму господарю:

Une nuit, il guetta Aubry dans la forêt, se jeta sur lui traîtreusement, un poignard à la main, et le tua. Puis s'enfuit à cheval. Le chien Verbaux, qui traînait à la suite de son maître, vit seulement la fuite de l'assassin. Il se précipité vers le corps sans vie étendu sur la mousse et les feuilles, se mit à aboyer, à hurler à la mort. Toute la nuit, il veilla ainsi le cadavre; la forêt était déserte, profonde, peu de personnes s'y hasardaient... [5].

У фрагменті казки йдеться про те, що навіть після смерті героя його собака залишається йому вірним та охороняє його бездиханне тіло. Словникове визначення лексеми *chien* (n.m. — mammifère (canidé) carnivore aux multiples races, caractérisé par sa facilité à être domestiqué, par une course rapide, un excellent odorat et par son cri spécifique, l'aboiement [8]) експлікує собаку як тварину, яку дуже легко одомашнити, приручити, на що вказує лексема *domestiqué* (*domestiquer* v.t. — rendre domestique un animal sauvage; apprivoiser [8]). На лексико-семантичному рівні казки вірність собаки простежується в його діях, які вербалізовано словосполученням *traînait à la suite de son maître* ("йшов слідом за своїм господарем"). Дієслово *traîner* (v.i. — marcher difficilement, progresser lentement [8]) та прийменник *à la suite* (derrière, après, en suivant: *suite* n.f. — escorte, ensemble des personnes qui accompagnent quelqu'un. Ce qui vient après [8]) вказують на те, що собака супроводжував свого хазяїна. Речення *Il se précipité vers le corps sans vie* ("Він кинувся до мертвого тіла") засвідчує присутність собаки поряд навіть після смерті господаря. Дієслово *se précipiter* (v.pr. — se hâter, faire les choses à la hâte, en particulier sans prendre le temps de la réflexion. S'élançer vivement, se porter en grande hâte [8]) має експресивне забарвлення й вказує на той факт, що собаці не було байдуже, він не просто підійшов до господаря, а миттєво відреагував, кинувся до тіла. Ці дві дії значно відрізняються одна від іншої за своєю швидкістю та миттєвістю. Наступна фраза *se mit à aboyer, à hurler à la mort* ("почав гавкати, вити до смерті") демонструє стан розпачу тварини, яка почала гавкати (*aboyer* v.i. — crier, en parlant du chien [8]), вити (*hurler* v.i. — pousser de longs cris, plaintifs ou furieux. Émettre des cris violents, sous l'effet de la douleur, de la terreur, de la colère [8]), про що свідчать лексеми *douleur* (n.f. — souffrance physique. Souffrance morale [8]), *terreur* (n.f. — chose qui provoque une grande peur [8]), *colère* (n.f. — violente irritation [8]). Фраза *Toute la nuit, il veilla ainsi le cadavre* ("Всю ніч він дивився за тілом") показує відданість собаки. Дефініції дієслівної лексеми *veiller* (v.t.ind. — être au chevet de. Être attentif à. Prendre soin, s'occuper de [8]) вказують на підвищену увагу тварини до свого господаря, а словосполучення *toute la nuit* ("всю ніч") тільки підтверджує цей факт. Отже, наведений фрагмент казки імплікує лексико-семантичне поле вірності та відданості собаки своєму господарю.

На відміну від собаки, який завжди відданий своєму хазяїну, **кіт** символізує незалежність, відсутність прив'язаності до дому та нічні прогулянки. Підтвердження цих фактів містяться в текстах французьких загадок:

Au jardin du mystère où la neige est silence,

Je garde les secrets des sables du désert.

Et les feux de l'été brillent en plein hiver

Quand mes yeux fascinants montrent leur vigilance.

(Le chat) [4].

У тексті загадки кіт зображується як загадкове створіння, що демонструють такі мовні одиниці: іменник *mystère* (n.m. — ce qui est inaccessible à la raison humaine, ce qui est

de l'ordre du surnaturel, ce qui est obscur, caché, inconnu, incompréhensible [8]), який вербалізує щось надприродне, недоступне людському розуму; *silence* (n.m. — absence de bruit dans un lieu calme. Faire silence. Action, fait de se taire, de ne rien dire [8]), який конотує мовчання, відсутність інформації, а отже, якусь таємницю; *secret* (n.m. — ce qui doit être tenu caché. Discrétion, silence qui entoure quelque chose. Ce qui est caché, mystérieux ou réservé aux initiés [8]), що також вказує на щось приховане, містичне; прикметник *fascinant* (adj. — qui exerce un vif attrait, éblouit. Qui séduit, qui a un attrait irrésistible [8]), який номінує підвищену цікавість, увагу стосовно об'єкта, який він характеризує. Усі ці лексеми створюють атмосферу таємничості, незрозумілості, що безпосередньо стосується образу kota. Крім того, у загадці згадуються піски пустелі у фразі *Je garde les secrets des sables du désert* ("Я бережу секрети пісків пустелі"). Як відомо, з котячими в єгипетській міфології асоціювалася переважна кількість божеств. У 17-му розділі "Книги Мертвих" один із найважливіших богів єгипетського пантеону, бог сонця Ра, виступає в образі рудого kota. Навколо цієї одомашненої тварини дотепер існує безліч прикмет та легенд. Отже, кіт дійсно є символом потойбічного та містичного, відображення чого ми віднаходимо в тексті французької народної загадки.

У французьких фольклорних текстах трапляються образи **барана і вівці**.

У французькій культурі ця тварина асоціюється з безпомічністю та нерозумністю. Звернемося до ілюстративного матеріалу:

Bénézet était un jeune berger aussi petit et gringalet que le roseau dans lequel il avait taillé son fifre. On le prenait pour un simple d'esprit, aussi bêta que ses brebis [5].

У фрагменті казки йдеться про молодого пастуха, якого порівнюють із його вівцями, адже він був такий же простодушний та дурний, як ці тварини. Ми виокремлюємо прикметникові лексеми *simple* (d'esprit) (adj. — qui manque de finesse, qui est par trop naïf. Qui suffit à soi seul, qui n'a besoin de rien d'autre pour produire l'effet attendu [8]) та *bêta* (adj. fam. Sot, niais. Terme affectueux adressé à un enfant [8]), які вказують на відсутність розумових здібностей та наївне сприйняття навколишньої дійсності, що підтверджують лексеми *naïf* (adj. — qui est ingénu, confiant et simple par inexpérience ou par nature. Qui est d'une crédulité, d'une candeur excessives, au point d'être ridicule [8]), *sot* (adj. — qui manifeste soudain de l'embarras, de la confusion, face à une situation qui le déconcerte. Qui est à la fois fâcheux, regrettable et absurde [8]), *niais* (adj. — qui est sot et gauche par excès de simplicité ou manque d'expérience [8]). Крім того, у словникових дефініціях лексеми *brebis* міститься сталий вираз *brebis galeuse* ("паршива вівця") – personne considérée comme néfaste et tenue à l'écart d'un groupe [8], що має негативну семантику та есплікується як людина, яка несе шкоду для оточення. Відповідно вівця як представник жіночого роду цього виду тварин має негативне значення для французів.

Серед образів домашніх птахів особливе місце належить **курці**. Будучи захисником своїх яєць і пташенят, курка є архетипом МАТЕРИНСТВА. Вона також символізує терпіння. У семи вільних мистецтвах вона ілюструє граматику, яка вимагає великого терпіння для тих, хто вчиться. У Центральній Європі символіка курки часто негативна. Цю птаху пов'язують із дурістю [7]. Образ курки переважно трапляється в текстах французьких колискових пісень. Наведемо приклад:

<i>Do do, l'enfant do</i>	<i>J'ai une poule dans ma chamber</i>
<i>L'enfant dormira tantot.</i>	<i>Qui pond et qui chante</i>
<i>Une poule blanche</i>	<i>Qui fera des petits cocos</i>
<i>Est la dans la granges,</i>	<i>Aux enfants qui feront dodo</i>
<i>Qui va faire un petit coco</i>	[6, с. 5].

Pour l'enfant qui va faire dodo.

Do do, dormez poulette,

Do do, dormez poulot

У тексті колискової центральним образом є курка. Символізуючи матір, яка турбується про своїх дітей, вона співає та несе яйця для того, щоб діти скоріше заснули (*Qui va faire un petit coco, Pour l'enfant qui va faire dodo*). Діти у французьких колискових піснях переважно постають в образі курчат, натрапляємо на жіночий та чоловічий рід: дівчинка – *poulette*, хлопчик – *poulot*. Серед словникових визначень виокремлюємо словосполучення *mère poule* (*mère qui a des attentions excessives à l'égard de ses enfants [8]*) та *papa poule* (*père qui s'occupe de ses enfants, les élève [8]*), що безпосередньо вказують на те, що мати та батько, які добре турбуються про своїх дітей, асоціюються із куркою.

У текстах французьких загадок для дітей трапляється образ **півня** як об'єкт референції. Назва цього свійського птаха походить від кельтського кореня "*kog*", що означає червоний. Червоний – це колір зорі і планети Венери. Вона символізує перехід від темряви до світла. Півень і сонце тісно пов'язані між собою у свідомості людей. Давні люди були переконані, що півень закликає сонце вставати над землею. Він своїм співом проголошує щоденне воскресіння "зірки дня", що знаменує поразку темряви [7]. Звернемося до ілюстративного матеріалу:

N'est pas un prince

N'est pas un gardien

mais va à la couronne,

mais réveille tôt

(Coq) [4].

У тексті загадки півень зображується через свою здатність рано всіх будити, на що вказує дієслово *réveiller* (v.t. — *tirer du sommeil quelqu'un, un animal, les ramener à l'état de veille. Faire sortir quelqu'un de son apathie, de son inactivité [8]*), яке позначає процес впливу на тварину чи людину з метою відновлення їх активності після сну. Прийменник *tôt* (adv. — *à un moment situé relativement près du début de la journée, de la nuit, de la vie, d'une période quelconque [8]*) номінує період між закінченням ночі і початком нового дня. Серед словникових дефініцій виокремлюємо вираз *au chant du coq* (*au point du jour [8]*), який інтерпретується "на світанку". Відповідно півень безпосередньо є символом нового дня, адже він своїм співом рано вранці пробуджує все живе на землі.

Отже, анімалістичний компонент складає невід'ємну частину лінгвосеміотичного простору французького фольклору для дітей. Представлені образи тварин презентують набуті віками асоціації та конотації, які яскраво віддзеркалилися у французьких творах для дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Захарова Н. В. Лінгво-культурологічні особливості українських і німецьких народних загадок: структура, семантика, прагматика / Н.В. Захарова. — К., 2009. — 224 с.
2. Левченко О. П. Символи у фразеологічних системах української та російської мов: лінгво-культурологічний аспект / О. П. Левченко. — К., 2007. — 465 с.
3. Фрейд З. Тотем и табу. Психология первобытной культуры и религии / З. Фрейд. — СПб. : Алетейя, 1997. – 222 с.
4. Французькі загадки [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.takatrouver.net/devinettes/index.php>
5. Histoires et Légendes de France. Contes traditionnels. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://eprimaire.free.fr/contes/tradi/recits_fr.html

6. Rolland E. Rimes et jeux de l'enfance. Nouv.éd. — Paris : Maisonneuve & Larose, 2002. — 398 p.
7. Dictionnaire des symboles [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dictionnairedessymboles.fr/article-le-symbolisme>
8. Larousse: encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.larousse.fr/>

REFERENCES

1. Zakharova N. V. Linhvo-kul'turolohichni osoblyvosti ukrayins'kykh i nimets'kykh narodnykh zahadok: struktura, semantyka, prahmatyka / N.V. Zakharova. — K., 2009. — 224 p.
2. Levchenko O. P. Symvoly u frazeolohichnykh systemakh ukrayins'koyi ta rosiys'koyi mov: linhvo-kul'turolohichnyy aspekt / O. P. Levchenko. — K., 2007. — 465 p.
3. Freyd Z. Totem y tabu. Psykhohohyua pervobytnoy kul'tury y relyhyy / Z. Freyd. — SPb. : Aleteyua, 1997. — 222 p.
4. Frantsuz'ki zahadky [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.takatrouver.net/devinettes/index.php>
5. Histoires et Légendes de France. Contes traditionnels. [Electronic resource]. — Access mode: http://eprimaire.free.fr/contes/tradi/recits_fr.html
6. Rolland E. Rimes et jeux de l'enfance. Nouv.éd. — Paris : Maisonneuve & Larose, 2002. — 398 p.
7. Dictionnaire des symboles [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.dictionnairedessymboles.fr/article-le-symbolisme>
8. Larousse: encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.larousse.fr/>

УДК 81'42:659.1

ПОНЯТТЯ «ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» У ДОСЛІДЖЕННІ РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ

Мачульська К.Я.

*Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки,
просп. Волі, 13, м. Луцьк, Україна*

k.machulska@lntu.edu.ua

У статті проаналізовано підходи до визначення поняття «прагматичного потенціалу» в сучасній комунікативній лінгвістиці. Зіставлено визначення терміну «потенціал» в економічній сфері, де його використовують найчастіше, та у прагмалінгвістиці. Розглянуто поняття «прагматичного потенціалу» відносно назв Інтернет-магазинів та їх рекламних слоганів, виокремлено кількісні характеристики рівня використання наявного потенціалу, а також метод їх визначення. Запропоновано визначати рівень використання потенціалу методом опитування носіїв мови. Представлена розвідка продовжує серію досліджень щодо аналізу впливу назв комерційних об'єктів та їх рекламних слоганів на свідомість людини.

Ключові слова: прагматичний потенціал, рекламний слоган, назва Інтернет-магазину, комунікативна інтенція, ефективність комунікації.

ПОНЯТИЕ «ПРАГМАТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ» В ИССЛЕДОВАНИИ РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСА

Мачульская К.Я.

*Восточноевропейский национальный университет им. Леси Украинки,
просп. Воли, 13, г. Луцк, Украина*

В статье проанализированы подходы к определению понятия «прагматического потенциала» в современной коммуникативной лингвистике. Сопоставлены определения термина «потенциал» в экономической сфере, где его используют чаще всего, и в прагмалингвистике. Рассмотрено